

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 10.9.2007
KOM(2007) 510 galutinis

2007/0187 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 80/181/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su matavimo vienetais, suderinimo

(pateikta Komisijos)

{SEK(2007) 1136}

{SEK(2007) 1137}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Surengusi plataus masto konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir atlikusi poveikio vertinimą Komisija siūlo atnaujinti Direktyvą 80/181/EEB, kad ji būtų taikoma vartotojų apsaugos bei aplinkos srityse ir kad į ją būtų įtrauktas naujas katalizinio aktyvumo SI vienetas (katalas) kaip įteisintasis matavimo vienetas siekiant leisti neribotą laiką naudoti papildomas nuorodas ir nebereikalauti, kad Jungtinė Karalystė ir Airija vietos lygmeniu nebetaikytų ribotų išimčių pintos, mylios ir Trojos uncijos atžvilgiu tais atvejais, kuriais pastarosios tebevartojamos.

1. BENDROJI INFORMACIJA

1.1. Galiojantys teisės aktai

Direktyva taikoma nuo 1980 m. ir ji leido standartizuoti Europos Sąjungoje įteisintų matavimo vienetų naudojimą pagal Tarptautinę vienetų sistemą (SI), kurią paskelbė kompetentinga tarptautinė institucija Tarptautinis svorių ir matų biuras (*Bureau International des Poids et Mesures*).

1.2. Būtinybė atlikti peržiūrą

Direktyvoje yra naudojimo pabaigos sąlyga (3 straipsnio 2 dalis), pagal kurią po 2009 m. nebebus leidžiama naudoti papildomųjų (nemetrinės sistemos) nuorodų. Jeigu ji būtų taikoma, ES reikalautų, kad ženklinimas būtų atliekamas naudojant tik metrinę sistemą; dėl to ekonominių operacijų vykdytojams kiltų problemų, būtų sutrikdyta tarptautinė prekyba ir pakenkta konkurencingumui, nes JAV reikalauja, kad ženklinimas būtų atliekamas nurodant ir metrinės, ir nemetrinės sistemos vienetus. Direktyvoje (6a straipsnyje) nurodyta, kad jos įgyvendinimo klausimai ir ypač papildomųjų nuorodų klausimas turėtų būti toliau nagrinėjami.

Be to, direktyvą reikia atnaujinti atsižvelgiant į technikos pažangą – šiuo atveju tai reiškia, kad reikia įtraukti naujus metrinės sistemos vienetus, dėl kurių pasiektas susitarimas tarptautiniu lygmeniu. Kitaip naujų metrinės sistemos vienetų atveju dėl technikos pažangos valstybės narės įgyvendintų nacionalinius teisės aktus, o kai kuriais atvejais juose gali būti reikalaujama atlikti pakartotinį ženklinimą, visų pirma jeigu šie nacionaliniai teisės aktai įgyvendinami skirtingu laiku.

Jungtinei Karalystei ir tam tikrais atvejais Airijai reikėtų nustatyti paskutinių išimčių taikymo pabaigos datą pagal 1 straipsnio b dalį tais atvejais, kuriais jos tebetaikomos (pinta į daugkartinio naudojimo butelius išpilstyto pieno ir pilstomo alaus bei sidro atveju, mylia kelių eismo ženklų, atstumo ir greičio matavimo atveju, Trojos uncija tauriųjų metalų sandorių atveju). Tačiau praktika parodė, kad šie vienetai naudojami vietos lygmeniu ir jų naudojimas visiškai netrukdo tarpvalstybinei prekybai.

Išimtis, kuri leidžiama pagal 1 straipsnio b dalį, nebetaikoma akro atžvilgiu žemės registravimo atveju, nes abiejose valstybėse narėse pasikeitė administracinės procedūros.

1.3. Politikos alternatyvų poveikio vertinimas

Plėtodama geresnio reglamentavimo politiką¹ Komisija įgyvendino politikos alternatyvų poveikio vertinimą², kuriame aptariamos trys alternatyvos: nesiimti jokių veiksmų, panaikinti direktyvą ir atnaujinti direktyvą.

Poveikio vertinime direktyvos atnaujinimo galimybė buvo palankiausiai vertinama alternatyva, nes tokiu atveju išlaikoma esama padėtis ir nereikia naujų administracinių išlaidų – šioje srityje tai būtų daugiausia ženklavimo išlaidos. Ši alternatyva leidžia užtikrinti sąveiką, atsirandančią plačiau naudojant papildomas nuorodas ir toliau lanksčiai taikant direktyvą metrinės sistemos vienetų naudojimo atžvilgiu, visų pirma tuose sektoriuose, kuriuose nėra metrinės sistemos vienetų, pvz., dvejetainiai matavimo vienetai kompiuterijoje (bitai, baitai). Ši alternatyva užtikrintų, kad toliau būtų laikomasi dabartinės praktikos, kuri iš esmės nesukėlė rimtų problemų. Suteikiant Jungtinei Karalystei ir Airijai neribotam laikui išimtis (pintos, mylios, Trojos uncijos atžvilgiu) pripažįstama, kad šios išimtys yra vietos lygmens, jų poveikis pasireiškia tik vietos lygmeniu ir jos atitinka subsidiarumo principą.

Pasirinkus alternatyvą nesiimti jokių veiksmų daugiausia būtų patiriama didelių administracinių išlaidų, daugiausia išlaidų greičiausiai patirtų mažosios ir vidutinės įmonės, nes jų atveju masto poveikis yra mažesnis. Siekiant, kad poveikio vertinimas būtų proporcingas, nebuvo išsamiai vertinamos išlaidos naudojant standartinį išlaidų modelį, bet buvo remiamasi gana panašiais vertinimais, susijusiais su įvairiais pramonės sektoriais.

Labai sunku įvertinti išlaidas, atsirandančias pasirinkus alternatyvą panaikinti direktyvą, bet jos gali būti didelės ir gali būti susijusios su tuo, kad valstybės narės gali skirtingai įgyvendinti tarptautinius standartus – taip susidarys painiava, o gal iškils ir kliūčių prekybai. Be to, gali būti atsitiktinai patirta didelių nuostolių dėl nesusipratimo, pvz., dėl gedimo Marse sudužo JAV erdvėlaivis „Marslander“, nes gamybos etape colių/svarų nuorodos buvo supainiotos su metrinės sistemos nuorodomis.

Leidus naudoti papildomas nuorodas dar vieną 10 metų laikotarpį (ketvirtas terminas po 1989, 1999 ir 2000 m.) ateityje įvyktų didelių pokyčių mažiausiai trijose politikos srityse (*in vitro* diagnostikos, maistingumo ženklavimo ir intelektinės nuosavybės teisių srityse) ir šis leidimas Jungtinėse Valstijose nebūtų laikomas teigiamu signalu keisti esamą padėtį – jeigu jos leistų atlikti ženklavimą vien tik pagal metrinę sistemą, kaip „atlygi“ Europos Sąjunga sudarytų kliūtį prekybai produktais, paženklintais papildomosiomis nuorodomis.

2. PASIŪLYMO PATEIKIMO TIKSLAI

2.1. Supaprastinimas ir geresnis reglamentavimas

Dėl pirmiau nurodytų priežasčių siūloma išlaikyti esamą padėtį, nes ji nereikalauja naujų administracinių išlaidų – šioje srityje tai būtų daugiausia ženklavimo išlaidos. Tai gali būti laikoma supaprastinimu.

¹ Tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros, pasirašytas 2003 m. gruodžio mėn., ir Europos valdymas: geresnė teisėkūra, COM(2002) 275 galutinis, 2002 6 5.

² 2003 m. gegužės 28 d. Politikos alternatyvų poveikis, paskelbta 2003 m. birželio mėn.

Šiuo pasiūlymu užtikrinama sąveika, atsirandanti plačiau naudojant papildomas nuorodas ir toliau lanksčiai taikant direktyvą nemetrinės sistemos vienetų naudojimo atžvilgiu, visų pirma tuose sektoriuose, kuriuose nėra metrinės sistemos vienetų, pvz., dvejetainiai matavimo vienetai kompiuterijoje (bitai, baitai). Taip būtų užtikrinta, kad toliau būtų laikomasi dabartinės praktikos, kuri iš esmės nesukėlė rimtų problemų – tai galima laikyti geresniu reglamentavimu.

Leidžiant Jungtinei Karalystei ir Airijai neribotą laiką taikyti išimtis (pintos, mylios, Trojos uncijos atžvilgiu) nesukuriami kliūčių prekybai, o nereikalavimas keisti esamą padėtį gali būti laikomas suderinamu su subsidiarumo principu.

2.2. Teisinis pagrindas

Teisinis siūlomos direktyvos pagrindas – EB sutarties 95 straipsnis.

3. SUDERINAMUMAS SU BENDRIJOS PRINCIPAIS

3.1. Proporcingumas

Direktyvos tikslas – užtikrinti, kad matavimo vienetų naudojimas būtų suderintas remiantis tarptautiniu susitarimu dėl SI vienetų kiekiui išreikšti sistemos. Pagal direktyvą išimties pritaikomos taip, kad daugiau nebereikėtų imtis tolesnių veiksmų, o rinkos dalyviai turėtų stabilią ir pastovią reglamentavimo aplinką.

Atnaujinimas reikalingas dėl išorinių veiksnių, t. y. JAV palaipsniui siekia visiškai pritaikyti savo teisės sistemą prie ženklavimo, kuris būtų atliekamas naudojant tik metrinę sistemą, o pramonės įmonės palankiai vertina nemetrinės sistemos vienetų dėl tradicijų arba dėl metrinės sistemos vienetų alternatyvų trūkumo.

Leidžiant toliau naudoti papildomas nuorodas nereiškia, kad Bendrija pripažįsta trečiojoje šalyse dabartinės netarifinės kliūtis prekybai produktais, paženklintais vien tik SI vienetais. Tai yra problema, kuriai Bendrija skiria daug dėmesio ir kurią reikės toliau spręsti Komisijai dvišališkai plėtojant ryšius su tokiais trečiosiomis šalimis. Per pastarąjį dešimtmetį padėtis šiose trečiojoje šalyse palaipsniui gerėjo, bet ją ir toliau dar reikia gerinti, kol bus galima teigti, jog šios šalys visiškai taiko su SI vienetais susijusius tarptautinius standartus.

3.2. Subsidiarumas

ES nėra Metro konvencijos susitarimą pasirašiusioji šalis, bet ją pasirašė visos valstybės narės ir pagal susitarimą jos privalo įgyvendinti konvenciją priimdamos nacionalinius teisės aktus. Susitarimas nėra privalomas, todėl valstybės narės galėjo priimti savo įstatymus skirtingai vadovaudamosi šiuo susitarimu, kaip tai buvo iki 1980 m., ir tai gali vėl pasikartoti naujų vienetų atveju. Reikia imtis ES lygmens veiksmų, kad būtų užtikrintas bendras požiūris.

Dabartine direktyva užtikrinamas bendras požiūris pagal Sutarties 95 straipsnį, to rezultatas – suderinti matavimo vienetai vidaus rinkoje. Todėl vidaus rinkoje nėra prekybos kliūčių, susijusių su matavimo vienetais, kurie atitinka tarptautinius standartus.

Nustatant galiojančių išimčių taikymo (pinta į daugkartinio naudojimo butelius išpilstyto pieno ir pilstomo alaus bei sidro atveju, mylia kelių eismo ženklų, atstumo ir greičio

matavimo atveju, Trojos uncija tauriųjų metalų sandorių atveju) pabaigos datą, atrodo, kad šios išimtys nedaro poveikio bendrajai rinkai, todėl jos atitinka subsidiarumo principą.

4. DERĖJIMAS SU BENDRIJOS POLITIKOS SRITIMIS

4.1. Konkurencingumas

Pasiūlyme išlaikoma esama padėtis, nes nereikia naujų administracinių išlaidų – tai būtų daugiausia ženklavimo išlaidos, ir pasiūlymu suteikiama palyginti didelės ekonominės naudos ES ir pasaulio mastu. Taip yra todėl, kad sutaupoma administracinių išlaidų, kurios būtų patirtos, jeigu nebūtų imamasi veiksmų ES lygmeniu.

4.2. Tvarus vystymasis

Tikslūs ir teisingi matavimai yra svarbus tvaraus vystymosi elementas, o direktyva yra tinkama priemonė šiam tikslui siekti. Į šį aspektą reiktų visapusiškai atsižvelgti nustatant direktyvos taikymo sritį, žr. kitą punktą.

4.3. Kitos Bendrijos politikos sritys

Galiojančios direktyvos taikymo sritis yra plati, ir jos taikymo srities nereikėtų apriboti konkrečiomis Bendrijos veiksmų sritimis. Pavyzdžiui, vartotojų apsaugos ir aplinkos apsaugos srityse naudojami galiojantys matavimo vienetai. 2 straipsnio a dalyje, kurioje nustatyta direktyvos taikymo sritis, neturėtų būti nuorodų į Bendrijos tikslus, nustatytus teisiniame pagrinde, t. y. Sutarties 95 straipsnyje. Šis pakeitimas atliekamas dėl administracinių priežasčių ir nesitikima, kad bus patirta išlaidų, kol situacija išlieka palanki.

5. NUORODA Į DARBO PROGRAMĄ

Šis pasiūlymas nepaminėtas Komisijos darbo programoje, jis pateikiamas dėl išorinių priežasčių, kurias buvo sunku numatyti.

6. SVARBA EUROPOS EKONOMINEI ERDVEI

Šiam pasiūlymui taikomas Europos ekonominės erdvės susitarimas.

7. IŠORĖS KONSULTACIJOS

10 savaičių laikotarpiu, trukusiu iki 2007 m. kovo 1 d., buvo konsultuojamasi su suinteresuotomis šalimis. Visi atsiliepimai buvo paskelbti Europa tinklavietėje iki balandžio mėn. vidurio, išskyrus konfidencialius ir atskirų įmonių atstovų atsiliepimus, kai buvo atsiradęs pavojus, kad bus pažeistas konfidencialumas.

Be viešųjų konsultacijų, kuriose dalyvavo ir šios srities ekspertai (mokslininkai, mokytojai), bet prie kurių daugiausia prisidėjo pramonės įmonių atstovai, nepriklausomas tyrimas nebuvo atliktas.

Buvo laikomasi minimalių Komisijos standartų, todėl buvo atsižvelgta į visus atsiliepimus.

Visa per viešąsias konsultacijas iš suinteresuotųjų šalių gauta informacija buvo pristatyta ir aptarta viešųjų konsultacijų ataskaitoje. ES pramonės įmonių atstovų atsiliepimai buvo vienodi ir geografiškai tolygiau pasiskirstę negu atskirų asmenų atsiliepimai. Pagrindinė ataskaitos išvada grindžiama vieninga pramonės įmonių rekomendacija panaikinti naudojimo pabaigos sąlygą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 80/181/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su matavimo vienetais, suderinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,

laikydami 251 straipsnyje⁴ nustatytos tvarkos,

kadangi:

- (1) Direktyvoje 80/181/EEB⁵ reikalaujama, kad Jungtinė Karalystė ir Airija nustatytų datą, nuo kurios nebūtų taikomos išimties tais atvejais, kuriais jos tebetaikomos pintos atžvilgiu (į daugkartinio naudojimo butelius išpilstytam pienui ir pilstomam alui bei sidrui), mylios (kelių eismo ženklams, atstumui ir greičiui matuoti) ir Trojos uncijos atžvilgiu (tauriųjų metalų sandoriams). Tačiau praktika parodė, kad atsižvelgiant į šių išimčių taikymą vietos lygmeniu ir į ribotą susijusių produktų skaičių, palikus galioti šias išimtis nebūtų sukurta netarifinių kliūčių prekybai, todėl nebereikia uždrausti taikyti šias išimtis.
- (2) Reikėtų patikslinti, kad Direktyvos 80/181/EEB taikymo sritis atitinka Sutarties 95 straipsnyje nurodytus tikslus ir jos taikymo sritis neapribota konkrečiomis sritimis, kuriose vykdomi Bendrijos lygmens veiksmai.
- (3) Direktyva 80/181/EEB leidžiama be tos direktyvos priedo I skyriuje nustatytų įteisintųjų matavimo vienetų naudoti papildomas nuorodas iki 2009 m. gruodžio 31 d. Tačiau siekiant nesudaryti kliūčių Bendrijos įmonėms, eksportuojančioms produktus į tam tikras trečiąsias šalis, kurios reikalauja produktus ženklinti I skyriuje nenustatytais vienetais, tikslinga palikti galioti leidimą nuolatos naudoti papildomas nuorodas.

³ OL C[...], [...], p. [...].

⁴ OL C[...], [...], p. [...].

⁵ OL L 39, 1980 2 15, p. 40. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/103/EB (OL L 34, 2000 2 9, p. 17).

- (4) Naudojant papildomas nuorodas būtų galima palaiptinai sklandžiai įdiegti naujus metrinės sistemos vienetus, kurie gali būti nustatyti tarptautiniu lygmeniu.
- (5) 1999 m. Generalinėje svorių ir matų konferencijoje pagal Tarptautinę vienetų sistemą (SI) buvo patvirtintas katalizinio aktyvumo SI vienetas katalas, kurio simbolis „kat“. Naujasis suderintas SI vienetas leistų užtikrinti, kad matavimo vienetai būtų nurodomi nuosekliai ir vienodai medicinos ir biochemijos srityse, todėl nebeliktų pavojaus, kad gali iškilti nesusipratimas dėl nesuderintų vienetų naudojimo.
- (6) Kadangi akras nebenaudojamas žemei registruoti Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje, nebereikia nustatyti išimties šiam atvejui.
- (7) Todėl Direktyvą 80/181/EB reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 80/181/EEB iš dalies keičiama taip:

- (1) 1 straipsnio b punktas pakeičiamas taip:

„b) tie, kurie yra nurodyti priedo II skyriuje, tik tose valstybėse narėse, kuriose juos buvo leista naudoti 1973 m. balandžio 21 d.“

- (2) 2 straipsnio a punktas pakeičiamas taip:

„a) Dėl 1 straipsnio nuostatų atsirandantys įsipareigojimai yra susiję su naudojamomis matavimo priemonėmis, atliekamais matavimais ir matavimo vienetais išreikštomis dydžio vertėmis.“

- (3) 3 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Papildomas nuorodas leidžiama naudoti.“

- (4) Priedas iš dalies keičiamas taip:

- (a) I skyriaus 1.2.3 punktas papildomas šia eilute:

<i>KATALIZINIS AKTYVUMAS</i>	<i>KATALAS</i>	<i>KAT</i>		<i>MOL · S⁻¹</i>

- (b) II skyrius papildomas šia eilute:

<i>ŽEMĖS REGISTRAVIMA S</i>	<i>AKRAS</i>	<i>1 AC = 4 047 M²</i>	<i>AC</i>

- (c) II skyriaus paskutinis sakinytis pakeičiamas taip: „Šiame skyriuje išvardyti vienetai gali būti derinami vienas su kitu arba su I skyriuje išvardytais vienetais sudėtiniam vienetais sudaryti.“

2 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip iki [2009 m. gruodžio 31 d.] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikmenų lentelę.

Jos taiko minėtas nuostatas nuo [2010 m. sausio 1 d.].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja [dvidešimtą] dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

[...]

[...]